

Materiály k samostudiu

Úterý 16.6. 2020

Třída 9.D

ČESKÝ JAZYK (LITERATURA)

I. kontrola zadání ze dne 9. 6.

ČESKÝ JAZYK

OTA PAVEL: SMRT KRÁSNÝCH SRNCŮ

Moje maminka strašně toužila jet před válkou do Itálie. Nechtěla ani tak vidět Michelangelovy sochy a obrazy Leonarda Da Vinci, jako si přála vykoupat se v teplém moři.[...] A tak se vždycky zjara ptávala tatínka: „Leoušku, pojedeme letos?“ Můj tatínek Leo obvykle odvětil, že právě letos nemáme dost peněz, a dokazoval, že podle jeho názoru je to na Berounce u Křivoklátu o moc lepší. Můj tatínek měl totiž daleko jiná starosti. V popředí jeho zájmů stál obchod a ... *rybaření* ... V obojím neuvěřitelně vynikal, ... *rybám* ... však dával přednost a to byla věčná škoda pro naši rodinu a také pro švédskou firmu Elektrolux, kde dělal obchodního cestujícího s ledničkami a vysavači. [...] Ta jeho láska k ... *rybám* ... vyvrcholila rozhodnutím, že zakoupí pro naši rodinu rybník i s kapry. Budeme mít nejen vlastní kapry, ale ještě na nich při výlovu vyděláme spousty peněz. Maminka se dívala na celý podnik skepticky a upozorňovala tatínka, aby se do toho nepouštěl, že to není jeho branže. Ale příliš neprotestovala, tatínek při takové příležitosti obvykle dost kňučel, jenom nakonec poznamenala, jestli bychom za ty peníze neměli raději jet do Itálie. Tatínek ani nepromluvil, jenom na ni vrhl odmítavý pohled.

1. Doplni na vynechaná místa v textu chybějící údaje z autorova života.

Vypravěčem je autor povídkové knihy Smrt krásných srnců Ota Pavel. Vlastním jménem ... *Otto* ...
... *Popper* ... Autor Ota Pavel působil také jako novinář a sportovní ... *reportér* ... Pocházel z rodiny ... *židovského* ... otce. V povídkách – literárním ... *žánru* ... , který se od románu liší především ... *kratším* ... rozsahem, se Ota Pavel vrací ke svému ... *dětství (apod.)* ... Vypráví o svých rodičích, především o svém ... *tatínkovi* ... Povídkový cyklus Smrt krásných srnců řadíme k žánru tzv. memoárové literatury. Jedná se tedy o literaturu: *tzv. vzpomínkovou; paměti, vyprávění zachycující autorovy vzpomínky, autor zde vystupuje jako přímý účastník nebo svědek těchto událostí.*

2. Doplni do úvodního textu vynechaná slova. Zjistíš, co bylo vášní jeho otce. Jak se jmenuje jiná autorova memoárová kniha vyprávějící o této jeho vášni? Název knihy:

... *Jak jsem potkal ryby (případně Zlatí úhoři)* ...

Na bahnitým břehu stáli čtyři chlapi v napucovaných zelených uniformách, v rukou pruty. [...] Jak se k němu ten první štlíhlý v jezdeckých holínkách pootočil, spatřil umrlčí lebku esesmanů a rozesmátý obličej: „Co chceš, žido? Nemáš chuť na kapra?“ [...] Všechny čtyři umrlčí lebky se rozchechtaly. Pak jeden z nich zmlkl a vykřikl: „Táhni, žide!“ Můj tatínek se otočil a šel zas tak vzpřímeně jako vždycky, nikdy se nikoho nebál a ani Němci ho ještě nenaučili plazit se. Okupace byla všude zlá, ale v Buštěhradě snad o kousek horší. Zkáza Lidic zasáhla celý svět. Ale Buštěhrad, můj tatínek, maminka, bratři, já, my jsme viděli Lidice hořet, my jsme slyšeli Lidice přes kopec křičet, já chodil s Příhodou do školy a najednou bylo jeho místo v lavici zoufale prázdný, [...]. Pak nás postihla strašná rána. Bráškové museli ... *do koncentráku* ...

3. Co mají společného vyjádření: „Všechny čtyři umrlčí lebky se rozchechtaly.“ a „...my jsme slyšeli Lidice přes kopec křičet“?

... *synekdocha = Neživé objekty se chovají jako živé.*

4. Podle obsahu povídky doplň na vynechané místo chybějící údaj.

5. Smrt krásných srnců náleží mj. k literatuře s ... *válečnou / židovskou* ... tematikou.

VLADIMÍR PÁRAL: KATAPULT

...Rychlík č. 7 z Bukurešti, Budapešti a Bratislavy přijížděl ve středu 1. dubna s obvyklým zpožděním na první nástupiště brněnského Hlavního nádraží. Za zmateného pobíhání příležitostných cestujících, kteří se zásadně pokoušejí nastoupit do prostředních vagonů, zásadně ovšem spacích nebo rezervovaných, uhadoval Jacek Jošt (33/175, obličej oválný, oči a vlasy hnědé, zvláštní znamení žádné) pokaždé překvapivý sled místenkových vozů, až pobaven objevil svůj vůz č. 52 mezi čísly 34 a 38. V kupé E hned dvě nepříjemnosti: Jackovo sedadlo 63, druhé od okna, právě obsazováno. Nepříjemností druhou a větší – tím protivným Troštem, taky z Ústí a zrovna z domu od naproti....

1. Vysvětlí název díla, tj., co znamená slovo **KATAPULT**? (Obrázek ti může napovědět.)

dnešní název pro středověký obléhací válečný stroj, který vrhal předměty, např. kameny

2. Urči:

- a) literární druh: EPIKA
- b) literární žánr: ROMÁN

3. V textu se objevují názvy 3 hlavních měst. Vyhledej je a napiš k nim zemi, ve které se nachází.

STÁT	MĚSTO
<u>Bukurešť</u>	Rumunsko
<u>Budapešť</u>	Maďarsko
<u>Bratislava</u>	Slovensko

4. Oprav chybné informace ve větách.

- Rychlík přijížděl na druhé nástupiště pražského nádraží. > první, brněnského
- Cestující se zásadně snaží nastoupit do posledních vagonů. > prostředních
- Hlavním hrdinou knihy je Jacek Jošt, který pochází z Liberce. > z Ústí
- Jacek měl lístek do kupé E, sedadlo č. 36. > 63

5. Doplň chybějící výrazy, vyberej z nápovědy pod textem (výrazy dej do správného tvaru).

...Jacek vešel o svačině do rezného skladu, nikde ani noha, a vytáhl z regálu balík rezného plátna, něco přes čtvrt kilometru, látka na bílé a fialové smokingy pro džezové barony a zašel do skladu chemikálií

- chemikálie
- smoking
- regál
- ani noha

6. Co znamenají výrazy:

- „ani noha“ - nikde nikdo
- smoking - pánský formální oblek
- regál - police

7. Jaké povolání vykonával hlavní hrdina Jacek Jošt?

- učitel
- inženýr chemie**
- výpravčí
- daňový poradce

II. Nové zadání

1. Zapiš do sešitu

Eva Kantůrková (1930) je autorkou řady románů *Smuteční slavnost*, *Zahrada dětství jménem Eden*, *Pán věže*, *Příteľkyně z domu smutku* (podle románu byl natočen čtyřdílný televizní seriál) aj., sbírky povídek *Člověk v závěsu* a memoárů *Záznamy paměti*. O zkušenostech z doby, kdy nesměla publikovat a dokonce byla vězněna, píše v knize rozhovorů s ženami podobného osudu s názvem *Sešly jsme se v této knize*.

Zdena Salivarová (1933) vlastním jménem **Zdena Škvorecká** je prozaička a překladatelka. Jako žena spisovatele Josefa Škvoreckého s ním v roce 1969 emigrovala do USA a později do Kanady. Společně založili nakladatelství Sixty-Eight Publishers, ve kterém v letech 1971-1990 vydali více než 200 titulů od českých autorů, kteří nemohli v Československu publikovat. Salivarová ve svých prózách píše především o ideologických střetech s bývalým režimem (*Honzlová, Nebe, peklo, ráj*) a o českém exilu (*Hnůj země*).

Václav Havel (1936-2011) byl dramatik, esejista a politik. Patřil k nejvýznamnějším českým disidentům 70. a 8. let, několik let byl mluvčím Charty 77 a strávil mnoho let ve vězení. Po politickém převratu v roce 1989 byl zvolen prezidentem České a Slovenské Federativní Republiky, později prezidentem České republiky. Je autorem absurdního dramatu *Zahradní slavnost* a dalších několika her nebo jednoaktovek (*Žebrácká opera, Audience, Vernisáž, Vyrozumění* aj.). Velký zájem vzbudilo knižní vydání jeho dopisů z vězení manželce (*Dopisy Olze*).

Rudolf Křesťan (1943) napsal několik set fejetonů pro různé noviny, časopisy a pro rozhlas. Postupně byly vydávány v knižních souborech, např. *Kos a kosínus, Myš v 11. patře, Pozor, hodný pes* aj.

Radek John (1954) – prozaik, televizní publicista, politik (za stranu Věci veřejné byl ministrem vnitra ČR), exmanžel herečky Zlaty Adamovské. Napsal mj. román *Memento*, knihu reportáží *Jak jsem viděl Ameriku* a podílel se na přípravě scénáře k filmu Tankový prapor podle stejnojmenného románu J. Škvoreckého.

Michal Viewegh (1962) patří ke generaci autorů, kteří vstoupili do literatury po roce 1989. Je autorem společenských románů *Báječná léta pod psa, Výchova dívek v Čechách, Účastníci zájezdu, Román pro ženy, Báječná léta s Klausem* (volné pokračování úspěšných Báječných let pod psa), *Případ nevěrné Kláry, Vybíjená, Román pro muže* aj. a povídek *Povídky o manželství a sexu* (zfilmováno pod názvem *Nestyda*), *Krátké pohádky pro unavené rodiče* a *Bůh v renaultu*.

2. Pracovní list

Teď si nejspíš pěkně užívají z mých zásob. Vzali mě na hůl! Svině. A jestli schválně namíchali koncentrovanější dávku, aby jim zůstalo všechno?

Poslední injekci mi přenechal Mopslík. Ta zmije. Křivák. Dával jsem vůbec pozor, když ji chystal? Byl jsem už v moc povznesený náladě na to, abych ho hlídal. Bestie.

Kamarádi! Jasně, co je jim do mě. Já už jsem přece pro ty mladý troska. Hadrák. Využít a odkopnout.

Nebo je to paranoia? Prostě mi poslední dávka nesedla. Nic víc. Ale co když mě vůbec nedovedli do bytu, kde bych mohl nějakou dobu přožít? Co když kecali? Copak je tak jednoduchý sehnat místo, kde by mohli schovávat fetáka provařeného v celý Praze?

Šli na mě od začátku budou? Chtěli flašku se zásobou, kterou jsem neprozřetelně ukázal Mopslíkovi! Jako začátečník. – Věděli, že mě musí co nejdřív předávkovat a vyhodit na ulici. A jestli umřu, bude to pro ně nejlepší. Bez starosti, že bych jim kdy mohl pomstít. Celá láhev jenom pro ně. Takhle to bylo! Nesmysl. Něco takového by si přece nedovolili. Na to jsou ještě moc mladý. A co když dovolili? Copak vím, jaký vlastně jsou? Jak moc v tom lítaj? (...)

Evin udivený a nevěřící výraz. – Jestli jednou všechno zapomenou, tenhle okamžik nikdy.

„Nedostala jsem to, Michale. Už čtrnáct dní. – Co když čekáme dítě?“

„Neblázní.“ Představ si to. Normální rodina. „A proč ne?“

„Přeskočilo ti?“ zarazí se Eva.

Chytil ji za ramena. Nic si najednou nepřál jako tohle. „Budeš toho muset nechat. To je všechno.“ „Michale, blázníku!“

Nikdy jsem nikoho nemiloval jako Evu tenkrát. Moje madona. Vykoupení. Ještě večer jsme vyhodili všechno sklo i katalyzátory do popelnice. Aby nás nesváděly.

Jak dlouho to trvalo? Měsíc? Dva?

Eva v krvi na koberci. „Co je? Co se stalo?“ „Zavolej sanitku, Michale.“

„Co se děje, prosím tě?“ Vlna zoufalství. Nedokážem to. Nic nedokážem!

„Přišla jsem o to. Nevidíš?“

Vidím. Vidím ale i jiné věci! Zúžené panenky! „Ty sis píchla!“

Znovu se celá schoulí a rozbřečí se naplno. Objímám ji, dlaně upatlané od krve.

1. Shrň důvody, proč se „kamarádi“ mohli snažit Michala předávkovat.

.....

2. Urči, co není příznakem paranoii: a) bludy b) podezřavost c) vztahovačnost d) sebeobviňování

3. Napiš, které události v ukázce mohly způsobit Michalovi následující pocity.

naděje:

zrada:

beznaděj:

4. Vysvětli.

Vzali mě na hůl:

Šít budou:

Madona:

5. Jak by se mohl příběh vyvíjet dál? Vytvoř variantu, jak by se mohl vyvíjet osud Michala a Evy.

.....

.....

.....

...Aniž se mu předtím v tomto směru kdokoli věnoval (neboť každý to považoval za předčasné), zvládl ve svých čtyřech letech celou abecedu. Definitivně to vyšlo najevo počátkem září roku devatenáct set šedesát šest, v průběhu jedné z prvních zkoušek připravované Kohoutovy hry *August, August, August*. Už předtím se Kvido doma sice dvakrát blýskl, když přečetl několik krátkých titulků z *Plamene a Literárních novin*, ale oba jeho výkony shodou okolností zapadly ve zmatcích kolem **rigorozní** zkoušky. Také onoho památného dopoledne se Kvidova matka spíše než několika větám své role věnovala v **zákulisi** tlustým **skriptům** hospodářského práva. Její syn zatím ležel po rudých plyšových sedadlech v setmělém **hledišti**, osahával zláčené zdobení **lůží**, a jelikož se stále zastavovaný děj **inscenace** vlekl už dobré dvě hodiny, upřímně se nudil. Poslůze se nad ním ustrnula paní Bažantová, **garderobliérka**, a přinesla mu odkudsi z kanceláři vysoký štos starších divadelních programů. Kvido zdvořile šeptem poděkoval a přesunul se blíže k **jevišti**, aby na písmena lépe viděl. Právě když se usazoval, klín plný barevných programů, **režisér** Dudek se ohlédl a krátce se na něj usmál...

1. Vyber větu, kterou ukázka textu začíná.

- a) Kvidův otec se narodil s vysokou inteligencí do nízkých poměrů.
- b) Jedno nadání ale malý Kvido nesporně měl – a sice čtenářské.
- c) Co však Kvido naopak nesnášel, byl dědečkův zlozvyk dělit se s andulkami o jídlo.

2. Přiřaď k vyznačeným slovům správné významy.

- prostor v divadle určený pro diváky:
- Člověk, který řídí nastudování divadelní hry či natočení filmu:
- kostymérka, šatnářka: místo v divadle (k sezení):
- divadelní představení:
- prostor určený pro herce k předvádění na scéně:
- typ státní zkoušky při vysokoškolském studiu:
- učební text na univerzitě: prostor za jevištěm:

3. Co bylo na Kvidovi zajímavé a neobvyklé?

4. Zakroužkuj v textu slova, která přímo souvisí s divadlem.

5. Doplněň tajenku, vyjde ti další známé dílo tohoto autora.

1. Garderobliérka se jmenovala paní...
2. Dvě hodiny se vlekl děj...
3. Autor hry *August, August, August* je...
4. Do divadla vodila Kvida...
5. Kvido už znal celou...
6. Kvido přečetl titulky *Literárních*...
7. Pan Dudek byl...
8. Kvido ležel po plyšových...
9. Zdobení lůží bylo...
10. Matka se věnovala skriptům v...
11. Kvido dostal divadelní...

1.															
2.															
3.															
4.															
5.															
6.															
7.															
8.															
9.															
10.															
11.															

tajenka:

ANGLICKÝ JAZYK

Mrázová: Učebnice str. 71/3 – najdi v textu článku synonyma k těmto výrazům

71/4 – odpověz podle článku

71/5 – Kdo řekl tyto věty ?

Doplň „ say“ nebo „ tell“ :

1. Did she you about it ?
2. Did heyou the truth ?
3. Yes, he alwaysme the truth.
4. Heus a story about his wife.
5. We want toyou what sheyesterday morning.

Paštová: Reported speech vypracuj v prac. seš. na str 54. a str. 55. Zapiš si nová slovíčka Unit 6B.

NĚMECKÝ JAZYK

1. UČEBNICE S. 142 (naučit se infinitiv, český význam, perfekt a **präteritum** – opakovat celý seznam sloves)

2. UČEBNICE S. 86 CVIČ. 6 (opsat si do školního sešitu slovíčka a přeložit je)

-posílám odkaz na dobrý slovník v případě potřeby

<https://slovniky.lingea.cz/nemecko-cesky>

RUSKÝ JAZYK

7.lekce – Lekce na přání

Práce s textem – článek „**В прошлой жизни**“ (V minulém životě)

Učebnice str. 113 - přečtěte si krátké texty pod obrázky. Chlapci na dvorku přemýšleli, jakým zvířetem mohli být v minulém životě. Odpovězte na otázku: Jakým zvířetem byl Dima, Vóva a Igor?

Přečtěte si krátké básničky na str. 115 v učebnici

Výuková videa- www.youtube.com/ru

- Learn Russian in 1 Hour

- 100 Phrases Every Russian Beginner Must-know

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Dans vos livres sur la page n. 16-17 lisez l'article La francophonie: historique + Diffusion du français- les médias, faites les exercices 1,2,3

PŘÍRODOPIS

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- pročíst text v učebnici na str. 94 – 96
- stručné výpisky do sešitu

CHEMIE

PROTEINY – OPAKOVÁNÍ

Od DNA k proteinu

<https://www.youtube.com/watch?v=fqWs1aM7BQs&list=PLqmy0o96fQtB0jpk7qSSuDwJl1xNVD12&index=7>